

אלמא, מוכח מכאן דעד אחד מהימן כשיש מלחמה.

ודחינן: אמר רבא: אי הכי, מאי שנא דאמר "מדינה זו"?

"כל מקום שיש גייסות" מיבעי ליה.

אלא, אמר רבא: הכי קאמר נחמיה איש בית דלי לרבי עקיבא:

אתם יודעים שמדינה זו א"י משובשת בגייסות, ולא אפשר לי למשבק לעזוב את אינשי ביתי ומייתי ולבא לא"י קמי רבנן.

ולכן אמור להם בשמי כך מקובלני מרבן גמליאל, שמושיאין האשה על פי עד אחד.

תא שמע:

מעשה בשני תלמידי חכמים שהיו באין עם אבא יוסי בן סימאי בספינה, וטבעה, והשיא רבי נשותיהן על פי עדותן של כמה נשים.

והוינן בה: והא מיה, במלחמה דמו, דאיכא למימר בדדמי, שמאחר שראוהו טובע, אין סבורים עליו שיעלה, ואין חוששין להמתין לראות אם יעלה אף במים שאפשר לראות את הסוף מארבע רוחותיו.

דסמכינן אאשה דהיא גופא דייקא ומינסבא, שתחזור יפה באמתלאות ובכל הדברים המוכיחים לידע היאך היה הענין עד שתגיע לדבר הראוי לסמוך עליו(6)

והכא(7) הואיל ומלחמה בעולם, שניהם אמרי בדדמי, ולא דייקא, ומינסבא.(8)

אמר רמי בר חמא: תא שמע:

דאמר רבי עקיבא: כשירדתי מא"י לנהרדעא שבבבל לעבר את השנה, מצאתי את נחמיה איש בית דלי, ואמר לי: שמעתי שהחכמים שבא"י אין משיאין את האשה בארץ ישראל על פי עד אחד, אלא רק חכם אחד מתיר ורבי יהודה בן בבא שמו.

ונמתו ואישרתי לו בן הדברים.

אמר לי: אמור להם לחכמים שבא"י משמו: אתם יודעים שהמדינה הזו א"י משובשת בגייסות, כך מקובלני מרבן גמליאל הזקן שמושיאין את האשה על פי עד אחד.

והוינן בה: מאי מדינה משובשת בגייסות, לאו, אע"ג דמדינה זו א"י משובשת במלחמות.

ועם כל זה, כך מקובלני, שמושיאין על פי עד אחד.

אחד דלא מהימן, אלא אפילו תרי נמי לא מהמני. אבל הרמב"ן במלחמות והבעה"מ ועוד ראשונים פליגי עליה וס"ל דאי אמר מת וקברתי פשיטא דמהימן, דהא אפילו האשה מהימנא בהכי, ובעד אחד אומר מת סתם במלחמה איבעיא להו, ובשני עדים אומרים מת סתם פשיטא דלא אמרי בדדמי ונאמנים בכל ענין.

6. מאירי.

7. זהו גירסת הרי"ף, אבל רש"י ועוד ראשונים לא גרסו.

8. הרי"ף פירש דהאיבעיא באומר מת וקברתי דווקא, אבל באומר מת סתם לא מבעיא בעד